

Vážení čtenáři,

podle indiánské terminologie vstupujeme do Měsíce probuzení, vedle probouzející se přírody se vrací život také na hrady a zámky, první pozvánky dorazily např. z hradu Šternberka. Ohlédneme se také za mysliveckým plesem v Hněvotíně, tradiční jízda cestovního kočáru po pamětihodnostech Olomouckého kraje proběhne letos 25. března a hned 1. dubna bude zahájena sezóna v Muzeu kočárů v Čechách pod Kosířem.

Na přelomu března a dubna nás pozvou myslivci na tradiční Chovatelskou přehlídku trofejí do hotelu Zálůžna v Příkazích, která také připomene 100. výročí založení Českomoravské myslivecké jednoty. V pestré nabídce SEV Iris nebudou chybět ani vycházky do rozkvétajících lužních lesů, okolí Otaslavic či lázeňských pramenů ve Skalce.

V barevné verzi můžete náš měsíčník sledovat na www.kcolomouc.cz. Pestré jaro přeje

Redakce

- Drobné památky Droždína
- ČSOP – Ekocentrum Iris v březnu
- Ptákem roku 2023 je v Česku polák velký
- Zahájení sezóny na hradě Šternberk
- Knihovna města Olomouce
- Cena Rudolfa Eitelbergera 2023
- Příběh železa
- Kulturní akce ve Velké Bystřici
- TIC Konice v březnu
- Laos, země oranžového klidu
- Událost jara 2023
- Neskutečný pohled
- Hvězdná obloha je hoto-vá!

Zhoubný odkaz „Vítězného února“

Konzervativní strana shledává „Vítězný únor“ jako událost, již negativně pocítujeme i dnes, tedy po uplynutí rovných 75 roků. Doba po r. 1989 přinesla mnoho dobrého. Svoboda, kterou jsme z větší části obdrželi bez vlastního přičinění, pochopitelně přinesla své plody: v první řadě v podobě osobních svobod – svobody víry a vyznání, svědomí, slova a shromažďování, soukromého podnikání, ... Ty byly základem obnovení politické plurality, vzkríšení občanské společnosti, možnosti cestovat. Nejvýraznějšími politickými úspěchy bylo přijetí Ústavy České republiky a vstup ČR do NATO a EU, které (přes nespornou kontroverznost řady agend, které EU podporuje...) symbolizují návrat našeho společenství domů, na Západ.

Pro podobnou cestu, kterou jsme si vybrali my v r. 1989, se rozhodla Ukrajina. Nejpozději v r. 2014 se ukázalo, že Kreml nehodlá respektovat autonomní zahraniční politiku svého souseda. Vojenská intervence Ruské federace (dále jen Rusko) na Ukrajině nezačala v únoru 2022 – od toho okamžiku Moskva svoji agresi „pouze“ podstatně rozšířila. Je nezbytné i užitečné vracet se stále k tomu zásadnímu: Ukrajina se vzdala po rozpadu SSSR jaderného arzenálu ve prospěch

Ruska výměnou za garanci územní celistvosti v hranicích, které byly v r. 1994 platné a všemi zainteresovanými stranami uznané. To bylo stvrzeno Budapešťským memorandumem. Jeho ignorováním Rusko nadlouho, možná navždy znicotnilo veš-

keré snahy o nešíření jaderných zbraní: žádný stát, který se do „jaderného klubu“ dostane, se takové pojistky své suverenity za žádných okolností nevzdá a mnoho z těch, které jadernou zbraň dosud nemají, se o její získání bude snažit usilovněji než dosud. Zároveň si Kreml vsadil na to, že své závazky plynoucí z uvedené dohody nebudou nijak plnit ani další garanti: USA a UK. Právě tyto země však stojí mezi těmi, kdo podporují ukrajinskou obranu, v první řadě. Pro nás, jako jejich spojence, je to skvělá zpráva o jejich důvěryhodnosti.

Duch komunistických tradic „Vítězného února“ promlouvá dnes ústy těch politicky aktivních občanů ČR, kteří zneužívají přirozenou lidskou touhu po míru („Světů mír!“), odmítají rozlišovat mezi obětí, která vede spravedlivou válku, a agresorem, „vcitíují se“ do strůjů invaze v Kremlu, na základě (povětšinou geopolitických) úvah sugerují, že je nutné pochopit důvody, pro které Rusko údajně nemůže tolerovat na Moskvě nezávislou politiku Kyjeva. Nevidí, nechtějí vidět, nebo jim přímo konvenuje, že pokud by se vyhovělo jejich volání po zastavení (zejména vojenské) západní podpory ukrajinským obráncům, povede to nevyhnutelně k porážce Ukrajiny, přičemž řada údajných důvodů, proč by měl Západ Ukrajinu ponechat jejímu osudu, by se dala následně s patřičnými úpravami aplikovat na Finsko, Pobaltí, Polsko, ČR...

Konzervativní strana uctí letos památku obětí komunistické diktatury v předvečer puče, tedy 24. února v 16:00 hod., položením věnce u pomníku tří odbojů na ulici Rooseveltově v Brně. Zveme každého, aby se k nám připojil.

Za Konzervativní stranu

Jan Kubalčík
předseda

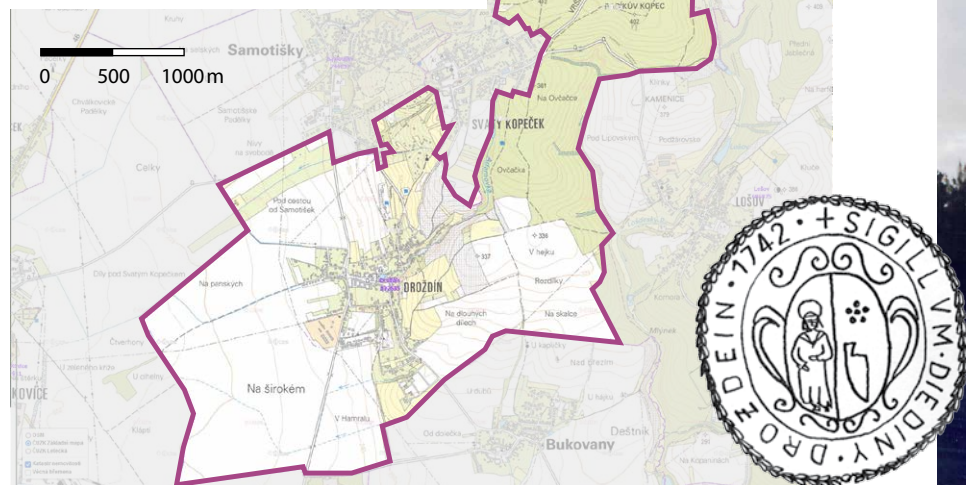
Tiskové prohlášení z 23. února 2023

Drobné památky Droždína

Paměť krajiny zachovaná v květech stromů.

Je jasno a krajina září. Je jaro a květiny rozkvétají. Nač ještě plýtvat slovy? Vždyť je všechno dokonale pravdivé!

korejský mnich Pegun Kjongghan 1299-1375

Velké území zemědělské a rekreační vsi Droždín se rozkládá na jižním svahu výběžku Nizkého Jeseníku. Člověk tady sídlil již v dávném pravěku, na několika místech zde byly nalezeny pazourkové nástroje pocházející již ze starší doby kamenné. Ves pod kopcem se připomíná v roce 1275 jako majetek olomoucké kapituly. Později se stala majetkem kláštera Hradisko, jemuž patřila až do jeho zrušení. Název asi pochází od osobního jména Droza. Na pečeti můžeme vidět v pravém poli postavu sv. Štěpána a v levém poli radlici se stylizovanou květinou.

V Droždíně nebyl postavený kostel ani kaple. Ves byla přifařena ke Svatému Kopečku, kde byli také pohřbíváni nebožtíci. Zvonice byla vystavěna na hasičské zbrojnici. Je na ní zvon, který dodnes slouží i jako umíráček.

Ve středu obce byl v 19. století postaven zámek, ve kterém je nyní mateřská škola. Po blízkém zámku se v zahradě nalézá rozsáhlý systém podzemních

sklepů a chodeb. Podle pověstí vedly chodby až do kláštera Hradisko a na Svatý Kopeček.

U cesty pod Svatým Kopečkem stojí barokní polní kaplička sv. Anny. Je vyhlášena nemovitou kulturní památkou a pochází z druhé poloviny 18. století. Její průčelí s trojúhelníkovým štítem, na němž je zobrazeno boží oko s paprsky, je obráceno k východu, směrem k poutníkům, kteří sem přicházeli od Droždína. Bývá vděčným námětem fotografií a najdeme ji skoro na všech pohlednicích slavného poutního místa.

Pěkný pohled na Droždín a poutní kostel se nám naskytne také od Boží muky v poli u silnice k Bystrovanům. Výsoká čtyřboká stavba pochází z počátku 19.

Historické foto pomníku

Barokní kaple sv. Anny z druhé poloviny 18. stol.

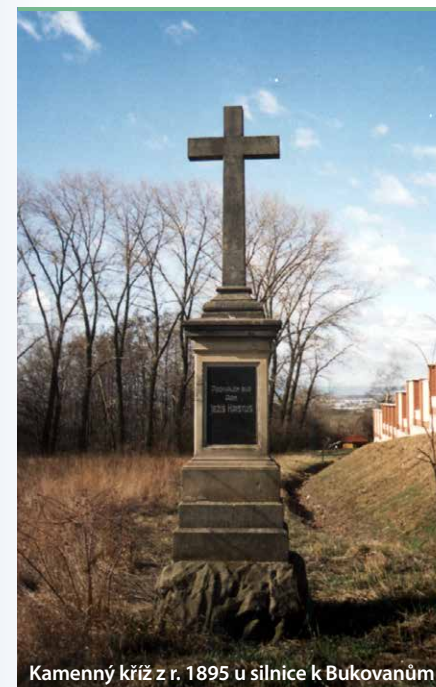
století, ve výklenku je obrázek Panny Marie.

Kamenný kříž s ukřižováním Krista na návsi byl postavený v roce 1870. Nápis sděluje, že „Tento kříž jest sbírkou od dobrodinců zjednan v roce 1870.“ Ještě v květnu byl kříž ozdoben květinovým věncem. Výzdoba kříže se zachovala od velikonoc, kdy se zde již po deset let koná obnovené procesí do kostela na Svatém Kopečku. Na Bílou sobotu odchází mládenec a družička – „drůžka“ z Droždína pro kříž a korouhve do kostela. Kříž je slavnostně nazdoben a v neděli veli-

Pomník obětem světové války z r. 1925

Drobné památky Droždína

Kamenný kříž z r. 1895 u silnice k Bukovanům

konoční se u vyzdobeného kamenného kříže na návsi seřadí průvod. Napřed jde mládenec s křížem, za ním jsou neseny korouhve a jde hudba, družičku vede loňský mládenec. Za nimi jde průvod děvčat oblečených v bílém, s velkými zdobenými svícemi. U kapličky sv. Anny bylo dříve zastavení, nyní se prochází po silnici. Průvod přijde po hlavním schodišti do basiliky, kde je sloužena mše za občany Droždína. V kostele se odevzdá kříž a korouhve a jde se vesele nazpět. Na procesí s následnou zábavou a hody se sjíždějí rodáci z obce.

Na území Droždína můžeme najít ještě další tři kamenné kříže. Všechny stojí u silnice, nebo cesty. Malý kamenný křížek u silnice k Samotíškám byl postaven ku cti a chvále boží L.P. 1920. Na podstavci je na reliéfu pohár s hostií a dvěma hrozný, dole je nápis „Pochválen buď Pán Ježíš Kristus“.

Vedle novostavby pod silnicí k Bukovanům stojí další kamenný kříž zbudovaný od dobrodinců z dědiny roku 1895. Podle vyprávění stojí na místě, kde byl člověk zasažen bleskem.

Poškozený kamenný kříž stojí u cesty v lese Na Ovčáče. Pochází z roku 1901 a byl postaven na památku Egona Sladovníka a Marie Černé ze Svatého Kopečka. Nad křížem jsou v lese zachována dvě pásma zákopů pro pěšáky a okopy pro tanky. Byly vybudovány Rudou armádou při osvobozovacích bojích v květnu 1945.

Kamenný kříž z r. 1870 v obci

V roce 1925 byl u školy ve středu obce vybudován pomník obětem světové války. Na černém žulovém pylonu je nahoře kříž a pod ním znak ČSR. Nápis oznamuje, že byl postaven k uctění spoluobčanů padlých ve světové válce a na oslavu našeho osvobození. Dole je dodatečně přidán nápis – jakož i obětem okupace 1938–45. Pomník je ze čtyř stran doplněn v kameni vytesanými reliéfy vojáka loučícího se s rodinou, manželky se třemi dětmi vyhlízející svého muže, starého vojáka vracejícího se domů a anděla nad umírajícím vojákem. Na dobové fotografii je zachycena slavnostní nálada při odhalování pomníku v roce 1925.

Pod rybníkem mezi dvěma lípami stojí malý pomníček ve tvaru jehlanu. Byl postaven v roce 1951 z vděčnosti Sovětskému svazu a jeho armádě osvoboditelce. Při mé návštěvě kvetly před pomníkem bledule.

Na domě č. 7. v Gagarinově ulici je instalovaná pamětní deska s bronzovým

Boží muka v poli u silnice k Bystrovanům

reliéfem poutního kostela a znakem hasičů. Byla v roce 1948 věnována Sborem dobrovolných hasičů manželům Marii a Bedřichu Zatloukalovým. Byli popraveni gestapem na Pankráci 23. března 1945 po udání, že v domě schovávají partyzány. Pamětní desky i oba pomníky jsou ozdobeny květinami, které sem přinášejí občané Droždína.

Na dolním konci Gagarinovy ulice můžeme ještě spatřit dvě sošky ve výklencích nad vchody do domů. Je to soška Ježíše s Beránkem a svatého Jana Nepomuckého.

Květen je měsíc lásky a dříve bylo zvykem stavění májky. V Droždíně májku stavěli Sokoli na místním hřišti. V posledních letech se tento zvyk ztratil, jistě se však neztratila láska k pěkně udržované a vyzdobené obci. Rozkvétlé stráně a barevná pole pod modravými horami lákají k návštěvě. Poutníky objevujícími zářivou jarní přírodu můžeme být i my.

Ján Kadlec

ČSOP – Ekocentrum Iris plánuje na únor 2023 tyto akce:

Z Vincencova do Otaslavic středa 1. března

Výcházka nejen pro seniory okrajem vojenského újezdu. Z Vincencova se vydáme lesními cestami dolů do Otaslavic, cestou navštívíme studánku Bajce a prohlédneme si skály Obrova noha. V Otaslavicích navštívíme místní památky. Ráno společný odjezd autobusem do Vincencova v 9:30 (st. č. 12), návrat z Otaslavic do 13:30. Délka trasy 5–6 km.

Jarní očista pomocí bylinek

sobota 4. března od 9 hod. v Ekocentru Iris

Dopolední přednáška známého litovelského bylinkáře Vládi Vytásky spojená s ochutnávkou jeho bylinkových čajů a možností krátké osobní konzultace. Vládě Vytáskovi je spolupracovník, přítel a následovník známých českých bylinářů Pavla Váni a J. A. Zentricha. Vydal již 2 publikace a připravuje několik dalších. Své posluchače učí praktickému poznávání a použití bylin a zároveň je vede k lásce ke všemu živému. Na akci není potřeba se předem hlásit. Vstupné 150 Kč.

Lesními cestami z Jednova na Pohodlí

středa 8. března

Výcházka nejen pro seniory, při které se projdeme lesními cestami mezi Sečí, Jednovem a Pohodlím. První část trasy povede tzv. Kostelní cestou, která vede mezi Jednovem a Sečí a je lemována sv. obrázky. Dále budeme pokračovat Na Pohodlí k lesnímu baru. Ráno společný odjezd autobusem do Jednova v 8:35 (st. č. 6). Návrat mezi 12:30 a 13:30. Délka trasy asi 7 km. Poplatek 40 Kč/osoba.

Výcházka za ptákem Ohnivákem

čtvrtek 9. března (jarní prázdniny)

Výcházka pro rodiny s dětmi, doplněná hravými aktivitami, při které se vydáme najít

kouzelného Ohniváka (sochu Ohnivého anděla, nově instalovanou v lesích nad Běleckým mlýnem). Z Hluchova projdeme část místní FIT stezky, poté dojdeme k pozorovatelně zvěře Habrky a nakonec sestoupíme k Běleckému mlýnu. Ráno společný odjezd autobusem do Hluchova v 9:30 (st. č. 1), návrat vlakem do Prostějova ve 13:30. Délka trasy asi 5,5 km. Poplatek 40 Kč/dítě.

Za sněženkami na Průchodnici

středa 15. března

Výcházka nejen pro seniory do Přírodní rezervace Průchodnice se dvěma průchozími jeskyněmi a stráněmi pokrytými prvními jarními květy. Dále se vydáme k Odrážkovu mlýnu a odtud dojdeme do Ludmírova. Zájemci si mohou na místě půjčit hole Nordic Walking a vyzkoušet si severskou chůzi pod vedením L. Sehnalové. Ráno společný odjezd autobusem do Ludmírova-Na Srděčku (s přestupem v Konici) v 9:30 (st. č. 1). Návrat dle počasí mezi 14:30 a 15:15 hod. Délka trasy asi 5 km. Poplatek 40 Kč/osoba.

Výcházka z Pivína do Skalky

sobota 18. března

Geologická, vlastivědná i přírodovědná vycházka podél naučné stezky z Pivína do Skalky. Pod vedením odborníka M. Synka navštívíme opuštěný lom na kulmskou drobu, pískovnu s nálezy řasových vápenců, navštívíme jezírka nad Skalkou a následně sestoupíme k lázeňským pramenům. Z lázní pokračujeme kolem nového biocentra do Čelčic, kde vycházku ukončíme. Ráno odjezd vlakem v 8:01 do Pivína, návrat z Čelčic v odpoledních hodinách. Poplatek 40 Kč/osoba.

Pokračování Mlýnského náhonu

středa 22. března

Nenáročná vycházka nejen pro seniory, kdy se společně projdeme podél Mlýnského náhonu z Domamyslic do centra města. Navštívíme různá zákoutí, kde náhon vytéká z podzemí a kde se ponořuje zpět. Povídání bude doplněno o ukádku starých map a fotografií. Délka

trasy asi 3 km. Sraz v 9 hod. na konečné autobusu č. 4 v Domamyslicích (vhodný autobus č. 4 jede v 8:35 ze stan. A před vlakovým nádražím). Poplatek 40 Kč/osoba.

Lesánková stezka v Litovelském Pomoraví

sobota 25. března

Výcházka pro všechny generace povede lužním lesem u Litovle, společně projdeme okruh Lesánkovy naučné stezky. Bude doplněná povídkami o jarní přírodě a dozvíte se zajímavosti o jarních rostlinách lužního lesa. Ráno sraz v 9:30 v Litovli na vlakovém nádraží Litovel-město (vedle aut. nádraží). Vhodný vlak jede v 8:02 z Prostějova přes Senici na Hané (nastupujte do posledního vagónu). Návrat v odpoledních hodinách. Délka trasy 8 km. Poplatek 50 Kč/osoba.

Rozkvetlé okolí Litovle

středa 29. března

Krátká vycházka za rozkvetlým lužním lesem pro méně zdatné či pomalejší seniory. Ráno sraz v 7:45 na hl. nádraží. Společný odjezd vlakem v 8:02 do stanice Litovel-město, zde přestoupíme na autobus do Tří Dvůrů. Odtud se vydáme do rozkvetlého lužního lesa. Výcházku ukončíme v Litovli. Návrat do Prostějova vlakem do 13:45. Délka trasy 4 km. Poplatek 40 Kč/osoba.

Mravenečci – setkání maminek s dětmi

každý čtvrtek od 15 do 17 hod.

Každý čtvrtek je v nové budově Ekocentra Iris připravena tvořivá dílnička s hernou pro rodiče a prarodiče s dětmi. Příjemně strávené odpoledne např. pro maminky na mateřské dovolené. Tvořit budeme drobnosti pro radost, bude připravena káva a bude čas si pohrát se zajímavými hračkami. V herně budou k dispozici Montessori hračky, plyšáci, stavebnice atd. Rodinné vstupné 100 Kč (dospělý + max. 2 děti). Doporučený věk dětí 0–5 let.

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Bezručova 10
750 02 PREROV 1
Česká republika

tel.: +420 776 746 980 – nonstop
tel.: +420 606 324 763 – kontaktní osoba pro média
e-mail: info@mos-cso.cz

Bankovní spojení: 32434831/0100
www.mos-cso.cz

Ptákem roku 2023 je v Česku polák velký

Polák velký je středně velká potápivá kachna. Pozorovat ho můžeme na vodních plochách, především rybnících. Ovšem čím dál méně. Z naší dříve nejpočetnější kachny se stal ohrožený druh. Za posledních třicet let jsme přišli o třetinu české populace poláků. Důvodem je intenzivní rybníkářství s nadměrnou rybní obsádkou, úbytek příbřežní vegetace a zarůstání břehů a ostrůvků dřevinami. Problematické je také střílení poláků, kteří jsou v Česku dosud na seznamu lovné zvěře.

Praha, 16. února 2023. Česká společnost ornitologická (ČSO) vyhláší ptákem roku 2023 poláka velkého. Na pomyslném trůnu vystřídá zvonka zeleného. Udělením titulu polákovi velkému chtějí ornitologové upozornit na neutěšený stav naší rybníční krajiny a na to, že polák v České republice stále patří mezi lovné druhy, a to i přesto, že je celosvětově ohrožený. Nicméně dobrou zprávou nejen pro poláka je celounijní zákaz olověných broků na mokřadech, který vešel v platnost ve středu 15. února. Na otravu olovem v Evropě každoročně hynulo milion ptáků. To se má nyní změnit.

Udělením čestného titulu ornitologové již od roku 1992 upozorňují na zajímavé ptačí druhy a vybízejí veřejnost k jejich sledování a praktické ochraně. Zvolený ptačí druh zároveň reprezentuje problematiku, která se týká široké skupiny opeřenců. „Polák velký je vrubozobý pták, který k životu potřebuje rozmanité mokřady s ostrůvky a rákosinami. Takových je ale v Česku už jen minimum. Polák proto hnízdí na rybnících, kde se ale potýká s problémy. Kromě neutěšeného stavu rybníční krajiny musí od září do listopadu čelit lovcům. Ačkoliv je polák od roku 2015 celosvětově ohroženým druhem, v Česku stále patří mezi lovnou zvěř, což je nepřijatelné. V letošním roce budeme usilovat o vyjmutí poláka ze seznamu lovných druhů,“ předesílá Vermouzek.

Polák velký nicméně začíná „svůj“ rok velkým úspěchem. „Ve středu 15. února vstoupilo v platnost nařízení Evropské unie, podle kterého se již na mokřadech nesmí k lovu používat olověné broky. Mi-

lion vodních ptáků v Evropě každoročně hynulo na otravu olovem poté, co při sběru potravy spolýkali olověné broky. To se nyní změní. Zákaz olova na mokřadech je završení více než dvacetiletého společného úsilí BirdLife Europe a partnerů v jednotlivých zemích a také skvělý začátek roku poláka velkého. Věřím, že další ochránářské úspěchy budou následovat,“ říká Vermouzek.

S vyhlášením ptáka roku vydává ČSO zvláštní číslo časopisu Ptačí svět věnované polákovi, které je volně dostupné na birdlife.cz/ptaci-svet.

Poláky velké u nás lze pozorovat celoročně, na jaře ale ve vyšších počtech než v zimě. „Polák velký je naší druhou nejpočetnější kachnou, za kachnou divokou. Každoročně u nás hnízdí 7 tisíc až 14 tisíc párů poláků velkých. Zimu v Česku tráví kolem tří tisíc jedinců,“ popisuje Vermouzek.

Zrzavá hlava a krk, které kontrastují se světlým tělem, a nápadné, červenohnědé oči jsou hlavními znaky samce poláka velkého. „U tohoto druhu je výrazný pohlavní dimorfismus, tedy kačer je zbarvený jinak než kachna. Aby samice neupozorňovala na hnízdo, v jejím šatu převládají různé odstíny hnědé a stejnou barvu má i oko,“ popisuje Vermouzek.

Ještě na začátku 20. století byl polák velký u nás vzácný. Postupně se ale jeho stav začal zvyšovat. „Polákům velkým v polovině 20. století vyhovoval tehdejší systém rybníkářství. Rybníky představovaly ostrovy života v kulturní zemědělské krajině. Již v této době sice docházelo k jejich hnojení, ale jeho intenzita byla minimální a velikost rybích obsádek zdaleka nedosahovala současných hodnot. Pravidlem byly rozsáhlé, členité a druhově bohaté pobřežní porosty, ideální místo

Mnozí samci poláků velkých hnízdících na našem území se již v červnu vydávají na pelichaniště v Německu. Foto: Jiří Parůžek

pro hnízdění i hledání potravy. Poláci byli u nás v 70. letech 20. století na svém početním vrcholu a dokonce nejpočetnější kachnou,“ zdůrazňuje Vermouzek.

Jenže na konci 70. let se naplno rozběhla intenzifikace hospodaření na rybnících, tedy zvýšené přísuny hnojiv včetně umělých, splachy ze scelených polí a zvyšování obsádek s naprostou převahou jediného druhu – kapra obecného. Zásadní zlom pro rybníční krajinu a její obyvatele nastal v první polovině 80. let. „Rybníkáři ve snaze zvětšit rozlohu rybníků přistoupili k masivnímu vyhrnování bahna na břehy. Bagry při tom zcela zničily pobřežní porosty. Vzniklé valy obsadily náletové dřeviny, čímž došlo k oddělení rybníků od okolní krajiny. Poláci velcí a další druhy vodních ptáků tak rázem přišli o místo, kde bezpečně hnízdit,“ poukazuje Vermouzek.

Ve 21. století se pak situace ještě zhoršila. „Po roce 2000 se pokles počtu poláků kvůli intenzivnímu rybníkářství výrazně zrychlil. Typický rybník současnosti je nevábnou nádrží s hnědozelenou vodou, naplněnou po okraj kapry. Ti jsou přitom pro poláky potravními konkurenty. Kapr jako dokonalý všežravec dokáže v rybníku zlikvidovat téměř veškeré bezobratlé živočichy a jejich larvy žijící na dně i ve vodním sloupci. Problém není v tom, že by hladý trpěli dospělí ptáci, ale mláďata. Jsou životně závislá na živočišné potravě, které je tak málo, že zpravidla nestačí kachňata nasytit. Samice pak musí převést rodinku na jiný, úživnější rybník, a pokud se jí to

Kontakt:
ČSOP, Ekocentrum Iris
Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 603 730 594, 737 898 777
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

Ptákem roku 2023 je v Česku polák velký

nepodaří, ornitologové pak jen bezmocně počítají ubývající mláďata v rodině, až zůstane jen samotná samice,“ vysvětluje Vermouzek.

Z chovu kapra – symbolu českého rybníkářství – se tak stala jedna z hlavních příčin úbytku poláka velkého z české krajiny. Změny v rybníčním hospodaření, ztráty hnízdního prostředí, izolace rybníků lesem od okolní krajiny, zánik pozvolných přechodů do luk a polí, intenzifikace zemědělství, zastaralý zákon o myslivosti a používání jedovatých olověných broků, to vše se promítá do života vodních ptáků na našich rybnících. Výsledkem je stále snižování velikosti hnízdní populace většiny druhů kachen včetně poláka velkého, lysky černé nebo třeba vymizení většiny kolonií racka chechtavého. Letošní kampaní chce ČSO upozornit na špatný stav rybníční krajiny a na problémy, kterým její obyvatelé čelí. Zároveň chce dosáhnout vyřazení poláků ze seznamů lovné zvěře a také informovat o zákazu olověných broků a pomoci jej uvést do praxe.

nout vyřazení poláků ze seznamů lovné zvěře a také informovat o zákazu olověných broků a pomoci jej uvést do praxe.

Pozorujte a poznávejte vodní ptáky!

ČSO vyzývá veřejnost, aby si všimla vodních ptáků ve svém okolí, a pomohla tak s ochranou těchto ubývajících openců. „Kvůli neutěšenému stavu mokřadních biotopů jsme svědky toho, že vodní ptáci ubývají stále rychleji a stále více. Chodte pravidelně k vodě a pozorujte a poznávejte vodní ptáky. Právě v tomto období lze sledovat námluvy a tok vodních druhů ptáků, a proto je lze pozorovat nejlépe z celého roku. Informace o pozorování ptáků je možné po celý rok vkládat do Faunistické databáze ČSO Avif. Díky informacím od veřejnosti zjistíme, kde tito ptáci žijí a případně, jak se jim daří vyvádět mláďata,” říká Vermouzek.

V kampani Pták roku 2023 budou ornitologové nejenom upozorňovat na problematiku, kterou reprezentuje polák velký. „Chystáme například poznávací infografiky, abychom představili tento zajímavý ptačí druh. Vodní ptáci většinou stojí mimo pozornost veřejnosti, protože k jejich pozorování je potřeba již trocha zkušeností a dalekohled. Ale ukážeme si, že určování vodních ptáků není o nic složitější než poznávání ptáků na krmítku, pokud víme, na které znaky se zaměřit,” říká Věra Sychrová, která má v ČSO na starost propagaci a komunikaci.

Společně s vyhlášením poláka velkého ptákem roku 2023 vydává ČSO monotematické číslo časopisu Ptačí svět. Veřejnost se v něm dozví více o tomto zajímavém ptačím druhu. I do dalších čísel čtvrtletníku připravují ornitologové informace o ptákově roku 2023. „V květnovém čísle Ptačího světa přineseme návod, jak určovat kachní samice a mláďata a také jejich věk,” sděluje Alena Klvaňová, šéfredaktorka časopisu.

Kontakt pro novináře:

Zdeněk Vermouzek, ředitel
ČSO, 773 380 285, verm@birdlife.cz

Fotografie a další materiály ke stažení na <https://bit.ly/polak-velky>
Použití možné pouze s uvedením autorů.

Samice poláka velkého vodící svá asi desetidenní mláďata – pohled na našich vodách stále vzácnější.
Foto: Jan Grünwald

Olomouc třídí odpad,

Papír

Nebezpečné odpady

Nápojové kartony

Sklo

Plasty

• sbíráme,
• separujeme,
• recyklujeme

přidejte se také vy...

Zahájení nové návštěvnické sezóny 2023 na hradě Šternberk

Počátkem března se znovu otevrou brány hradu Šternberk a bude zahájena návštěvnická sezona 2023. Na první prohlídky roku se mohou návštěvníci těšit v sobotu 4. března 2023. Navštívit hrad Šternberk bude možné i další březnové soboty, konkrétně 11., 18. a 25. 3. 2023.

Po celý březen si mohou návštěvníci vybrat ze dvou okruhů. Zvolit mohou 1. základní okruh „Šlechtické reprezentační prostory“, kde budou prohlídky začínat v 10, 12 a 14 hodin. Nebo zamířit na 2. základní okruh „Život na šlechtickém sídle“, jehož prohlídky začínají v 11, 13 a 15 hodin. Je samozřejmě možné projít okruhy oba, neboť na sebe plynule navazují.

V sobotu 18. 3. rozšíříme nabídku o speciální prohlídku nazvanou Antické báje a mýty, na sobotu 25. 3. připravujeme prohlídku s knihou. Podrobnější informace naleznete na našich webových stránkách.

Věříme, že si v březnu naleznete čas k návštěvě hradu Šternberk a zahájíte společně s námi novou sezónu. Těšíme se na viděnou.

Začátky prohlídek:

1. okruh „Šlechtické reprezentační prostory“: 10.00 / 12.00 / 14.00
2. okruh „Život na šlechtickém sídle“: 11.00 / 13.00 / 15.00

Vstupné:

Základní – 180 Kč
Snižované (senioři, studenti) – 140 Kč
Děti (6 – 17 let) – 50 Kč
Děti do 5 let – zdarma

Rodinný Penzion Majorka

Nově a stylově zrekonstruovaný secesní dům postavený Janem Husičkou v letech 1867–1872. Statek s konírnou býval ve své době nejkrásnějším domem v obci Slatinice. Manželé Husičkovi měli dceru Marii, která se po I. světové válce provdala za Františka Koudelku, důstojníka rakouské armády, který se narodil v nedalekých Drahanovicích. Marie Koudelková Husičková byla zvaná podle hodnosti svého manžela „Majorka“.

Dnes je z bývalého statku stylový penzion, který svým návštěvníkům nabízí ubytování v šestnácti pokojích. Pro náročné klienty je připraveno VIP apartmá Pekárna, vybavené stylovým nábytkem a americkými kamny.

Všem hostům je k dispozici společenská místnost a dále se v objektu penzionu nachází stylově zařízený prostor Pekárny. Oba tyto prostory lze využít pro firemní večírky, oslavy narozenin, rauty a jiné společenské akce. Pro školení

a semináře nabízí penzion vlastní vybavenou školicí místnost pro 40 osob.

Lázně Slatinice a. s.,
Slatinice 29, 783 42,
www.lazneslatinice.cz,
recepce@lazneslatinice.cz

Knihovna města Olomouce

V rámci Března – měsíce čtenářů, v rámci motta Zpátky do knihoven, oceníme čtenáře, který chodil vloni do knihovny nejčastěji.

2. 3. 10 – 12, 13 – 18 hodin
pobočka Brněnská – **Book art** – výroba originálních dekorací ze starých knih. Vhodné pro starší děti a tvořivé dospělé.

každé úterý a čtvrtek v 15 hodin
nám. Republiky – **Práce s 3D pery** – úterní nebo čtvrteční pravidelný kroužek kreativní práce s moderními technologiemi pro děti od 8 let. Mohou se zapojit i dospělí. Přihlášky 585 545 123, dospele@kmol.cz

6. a 20. 3. v 16:30 hodin
pobočka Jungmannova – **Roboti** – kroužek pro děti od 9 let, které si sestaví z LEGO stavebnice svého robota a naučí se ho naprogramovat. Rezervace 585 545 123, dospele@kmol.cz

7. 3. v 17:15 hodin
pobočka Brněnská – **Vzpomínky na Novou Ulici** – setkání s velkým vyznavačem lidové kultury na Hané panem Františkem Gračkou na téma historie jedné z olomouckých částí. Budeme rádi, pokud doma najdete historické fotky Nové Ulice a přinesete je s sebou.

7. 3. v 17 hodin
nám. Republiky – **Cesta mým srdcem** – zkušenosti Michaely Horákové s holotropním dýcháním či minulými životy a jejich vztahem k současnosti.

9. 3. 14 hodin
pobočka Jungmannova – **Šperky 3D perem** – výtvarná dílnička, kde si dospělí a děti od 8 let mohou vyzkoušet práci s moderní technikou

14. 3. 15 hodin
nám. Republiky – **Francouzské tvoření** v rámci festivalu **Bonjour Olomouc** – kreativní dílna pro děti i dospělé – francouzské výtvarné techniky např.

14. 3. v 17 hodin
nám. Republiky – **Večer francouzské literatury** – ukázky z knih francouzských spisovatelů v obou jazycích za doprovodu hudby v rámci festivalu Bonjour Olomouc

15. 3. 10 hodin
nám. Republiky – **Džungle** – setkání nejmenších dětí v rámci projektu S knížkou do života – Bookstart. Najdeme zvířátka v pralese, naučíme se básničku a poslechneme si pohádku. Rodiče se mohou těšit na tipy na dětské knížky.

15. 3. 10 hodin
pobočka Holice – **Mozkový jogging** – nápady, jak si udržet mozek ve formě i v pozdějším věku, tentokrát zaměřený na český jazyk a literaturu

16. 3. v 10 hodin
nám. Republiky – **Být v obraze** – díky organizaci SeniorOn se sejdeme nad chytrými zařízeními a technologiemi, v klidu si vysvětlíme aplikace Google Mapy/Waze, Google Počasí, Duolingo nebo Preventivka. Bude čas na individuální dotazy.

16. 3. 13 – 17 hodin
pobočka Holice – **Jak na komiks?** – dílna pro děti, které mají chuť si vytvořit komiks vlastní.

16. 3. 16:30 hodin
pobočka Jungmannova – **Tajné služby a hledání pokladů** – setkání se záhadologem Milanem Zachou Kučerou o hledání pokladů v době železné opony

16. 3. 17 hodin
nám. Republiky – **Jak se vydává kniha** – rady a tipy šumperského spisovatele Roberta Pocha, jak nepsat jen do šuplíku

20. 3. 15 – 18 hodin
nám. Republiky – **Klub deskových her** – přivítáme mezi námi každého, kdo má chuť si zahrát stolní hry. Hry si lze půjčit domů. Tel. 585 545 123, dospele@kmol.cz

21. 3. v 17 hodin
nám. Republiky – **S režisérem na cestách** – setkání s oblíbeným režisérem Tomášem Magnuskem a jeho hosty – veselé historky z natáčení, ale hlavně nevšední zážitky pro všechny, kdo se besedy účastní. Rezervace osobně, 585 545 123 nebo dospele@kmol.cz

22. 3. 15 – 16 hodin
pobočka Neředín – **Knihohrátky** – zábavné aktivity a tvoření pro děti od 3 let

28. 3. 17 hodin

nám. Republiky – **Když části jsou větší než celky** – v rámci festivalu Ekologické dny Olomouc přichází pan Václav Bělohradský s myšlenkami, jak osvobodit přírodu ze zajetí v plánech korporací, které se smrtelností trávy nepočítají.

30. 3. v 17 hodin
nám. Republiky – **Zlozvyky** – charakteristika osobnosti přes zlozvyky, které nás provázejí životem. Zájemci se mohou zapojit i do tvorby Národní sbírky zlozvyků.

31. 3. - 1. 4. **Noc s Andersenem**
Nocování v knihovně podporující čtení a čtenářské dovednosti, spojené se soutěží a odhalující noční tajemství budov, ve kterých bydlí knihy, čeká na mladé čtenáře již tradičně na náměstí Republiky a na pobočkách Brněnská a Jungmannova. Čtenáři od 9 do 12 let se mohou hlásit u svých knihovnic.

4. 4. 17 hodin
nám. Republiky – **Sídlíště Svět** – autorské čtení s hudebním doprovodem s Ivanou Kokinopulosovou a její knihou

VÝSTAVY

Pobočka Brněnská zve na autorskou výstavu obrazů Evy Pačesové zachycujících přírodu kolem nás

Budovu na náměstí Republiky oživují ilustrace a komiksy z knih **Husité a Řemesla**, které jsou vtipným zpracováním naší historie. Překvapující informace zjistí děti i dospělí.

Pobočka Jungmannova představuje **Martina Benčíka** a jeho fotografie automobilů zachycené pomocí fotomódu

Na pobočce Holice si nenechte ujít výstavu grafik Lucie Skoumalové, studentky Gymnázia Čajkovského v Olomouci, s názvem „Živá planeta“

SOUTĚŽ

až do dubna mohou všichni soutěžit o knihu Haruki Murakamiho a tisícikorunou poukázku do Möbelixu tím, že odpoví na otázky týkající se knih tohoto autora. Soutěžní listky na webu či přímo v knihovně.

Cena Rudolfa Eitelbergera 2023

VÝZVA SPOLKU ZA KRÁSNOU OLOMOUC

Návrhy na Cenu Rudolfa Eitelbergera 2023 za zdařilou realizaci v oblasti architektury, urbanismu a péče o památky v Olomouci a Olomouckém kraji

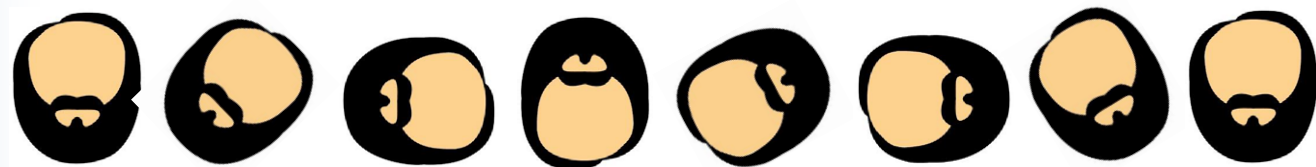
Po dvou letech se na Vás opět obrácíme s výzvou, abyste se zapojili do dalšího ročníku Ceny Rudolfa Eitelbergera. Spolek Za krásnou Olomouc se chystá ji letos udělit už poosmé. Cílem symbolického ocenění je upozornit na ty zásahy, které pozitivně a zdařile ovlivnily architektonickou kulturu v Olomouci i v celém Olomouckém kraji od roku 2021 až do poloviny tohoto letošního. Naplňujeme tím jeden z cílů našeho spolku, jímž je propagace a informování veřejnosti

o stavebních a urbanistických změnách s vlivem na architektonické, památkové a urbanistické hodnoty dotčených lokalit. Název ceny nese jméno olomouckého rodáka Rudolfa Eitelbergera von Edelberg (1817–1885), v celé Evropě respektovaného zakladatele muzeí, moderních dějin umění a památkové péče, komentátora politického, architektonického i urbanistického dění.

Byli bychom rádi, kdyby se diskuse a předkládání návrhů zúčastnilo co nejvíce zainteresovaných, olomouckých i mimo olomouckých, kterým osud prostředí kolem nás není lhostejný. Tato aktivita spolku, byť je svým způsobem

symbolická, pomáhá k prohloubení úvah o památkových a architektonických hodnotách našeho města i měst celého Olomouckého kraje. Návrhy a podněty můžete zasílat až do 15. července 2023 na níže uvedenou adresu. Podněty členů spolku i širší veřejnosti vyhodnotí nezávislá odborná komise. Z nominovaných projektů vzejde vítězný projekt, který si v rámci festivalu Den architektury na přelomu září a října 2023 odnese již tradiční trofej našeho spolku, plastiku Jaroslava Kolářa.

V Olomouci dne 22. 2. 2023
E-mail: krasnaolomouc@gmail.com
www.krasnaolomouc.cz

Příběh železa

Vážení návštěvníci, přátelé a příznivci MGP, přijměte jménem ředitelky MGP Mgr. Veroniky Hrbáčkové pozvání na výstavu **Příběh železa aneb železo v přírodě, dějinách a experimentu**, výstavu můžete navštívit od pátku 17. 2. do 3. 9. 2023 v hlavní budově Muzea a galerie v Prostějově, nám. T. G. Masaryka 2. Výstava mapuje historii výroby a zpracování železa. Geologická část pojednává o minerálech železa, typech železných rud a jejich zpracování v České republice i v Evropě. Archeologická část prezentuje nálezy železných předmětů od nejstarších výrobků ze starší doby železné, přes početné

nálezy doby laténské a velkomoravské. Na výstavě bude představena řada unikátních exemplářů z rozdílných lokalit.

Výstava je zapůjčená z Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

S pozdravem za MGP

Mgr. Markéta Hamzová
zástupkyně ředitelky, tisková mluvčí
Muzeum a galerie v Prostějově
nám. T. G. Masaryka 2
796 01 Prostějov
mobil: 770 128 305
mhamzova@muzeumpv.cz
www.muzeumpv.cz

Muzeum Rýmařov

Milí přátelé,
rádi bychom vás pozvali na březnové kulturní akce.

V sobotu 4. března v 16 hodin pak v Galerii Octopus zahájíme novou výstavu, a to brněnské vizuální umělkyně VENDULY CHALÁNKOVÉ, nesoucí název z textu písně Praděd kapely Midi Lidi LÁSKA PŘIJDE TMOU. Výstavu originálních ilustrací, komiksů a obrazů zahájíme za přítomnosti autorky.

Městské muzeum Rýmařov a Galerie Octopus
vás zvou na výstavu obrazů, ilustrací a komiksů

Vendula CHALÁNKOVÁ
LÁSKA PŘIJDE TMOU
4. 3. – 23. 4. 2023
vernisaž výstavy 4. 3. v 16 hodin
www.muzeumrymarov.cz / facebook a instagram @muzeumrymarov

Ve stejném okamžiku rovněž zahájíme druhou výstavu v komorním prostoru Galerie Pranýř, ve kterém se s cyklem grafik představí významný zpěvák, saxofonista, multiinstrumentalista a výtvarník MIKOLÁŠ CHADIMA. K výstavě nazvané HOMMAGE Á KUPKA promluví významný historik umění Otto M. Urban.

Na konci března plánujeme uskutečnit přednášku o polozapomenutých osobnostech Jeseníků historika a etnografa MATĚJE MATELY z Vlastivědného muzea Jesenicka, která se uskuteční ve čtvrtek 30. března v 18 hodin v budově muzea. Přednáška proběhne k autorově nové knize ZVONÍK Z CUKMANTLU. Dvacet pozapomenutých osobností z předválečných Jeseníků, která vyšla v loňském roce. Na přednášce bude možnost knihu zakoupit.

Městské muzeum Rýmařov a Galerie Pranýř
vás zvou na výstavu grafik

Mikoláš CHADIMA
Hommage à Kupka
4. – 29. 3. 2023
vernisaž bude zahájena 4. 3. v 16 hodin
úvodní slovo pronese Otto M. Urban
www.muzeumrymarov.cz / facebook a instagram @muzeumrymarov

Sledujte nás na: www.muzeumrymarov.cz, facebook @muzeumrymarov nebo instagram @muzeumrymarov.

Těšíme se na setkání s vámi!
S přáním příjemného předjarního období

Michal Vyhliďal
Městské muzeum
Rýmařov
nám. Míru 6, Rýmařov
tel.: 554 254 382
muzeum@inforyma-rov.cz

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV
VÁS ZVE NA PŘEDNÁŠKU
několik (po)zapomenutých
OSOBNOSTÍ JESENÍKŮ
MATĚJE MATELY
(Vlastivědné muzeum Jesenicka)
K JEHO NOVÉ PUBLIKACI
ZVONÍK Z CUKMANTLU
Dvacet pozapomenutých osobností předválečných Jeseníků
V PRODEJI NA PŘEDNÁŠCE
čtvrtek 30. 3. 2023 v 18 hodin
www.muzeumrymarov.cz – facebook a instagram @muzeumrymarov

Srdečně Vás zveme do barokní sýpky v Luděřově na zajímavé povídání a promítání fotografií

Veroniky Pokorné,

cestovatelky „s batohem na zádech“, tentokrát s podtitulem

LAOS
ZEMĚ ORANŽOVÉHO KLIDU
V PÁTEK 17. BŘEZNA 2023 V 18 HODIN

Doprovodný program nejen pro ženy: parafinový zábal na ruce (60 Kč).
Vstupné 50 Kč, pro zpříjemnění večera malé občerstvení.

Únorové kulturní akce ve Velké Bystřici

Město Velká Bystřice

1. – 23. 3. / galeriezet / po – pá 8:30 – 17:00, so + ne zavřeno
Jarosław Sebastian Pastuszak: **... a temnota ho nepohltila / horizonty světla.** Výstava obrazů.

Jarosław Sebastian Pastuszak se narodil 16. 7. 1971 v Szczebrzeszynu (Polsko). Ve své výtvarné činnosti se koncentruje na abstraktní malbu a kresbu. Příležitostně se zabývá sochařstvím.

Umělecké angažmá: malíř, kreslíř, příležitostný sochař, galerista, kurátor, výtvarný teoretik, vysokoškolský pedagog, teolog. Absolvoval studium teologie a postgraduální studium v oboru Praktická teologie – studium křesťanského východu na katedře Spirituality, mezináboženského dialogu a studií křesťanského východu na CMTF UP v Olomouci. V letech 1993–1996 absolvoval individuální studium kresby a malby na Filosofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci pod vedením Dany Puchnarové, Jiřího Krtičky a Zdeňka Kučery.

Výstava potrvá do 23. 3. 2023, návštěvní doba po – pá 8:30 – 17:00, so + ne zavřeno.

11. 3. / orlovna / so 14:00 – 16:00

Vlaštovkiáda

Skauti zvou děti na letecké klání: Přijďte i s rodiči a kamarády zazávodit si s námi v hodu vlastnoručně vyrobenou vlaštovkou. Registrace soutěžících 14:00 – 14:20. Pořádá Junák – Český skaut, 12. oddíl

18. 3. / KD Nadační / so 20:00 – 02:00

Josefovské šibřinky

Sportovci zvou na XXI. Josefovské šibřinky. Hraje kapela METHYL, vstupné: masky 100 Kč, ostatní 150 Kč.

Bohatá tombola a občerstvení. Předprodej vstupenek s místenkami v Kulturním a informačním centru.

24. nebo 26. 3. / galeriezet

Miroslav Ambroš – houslový recitál

Kruh přátel hudby Velká Bystřice zve na houslový recitál. Vstupné 80 Kč, děti zdarma.

Miroslav Ambroš vystudoval pražskou konzervatoř, hudební fakultu AMU v Praze a Hochschule für Musik und Theater v Hannoveru. Absolvoval kurzy

u Pinchase Zukermana, Ruggiera Ricciho a Anny Chumachenco, současně několik let soukromě studoval u legendárního houslisty Mistra Josefa Suka. Je laureátem několika národních a mezinárodních soutěží a držitelem stipendií. Debutoval jako spoluhráč Josefa Suka na festivalu Pražské jaro a natočil s ním CD. Hrál sólově s mnoha orchestry pod taktovkou J. Bělohávkou, L. Svárovského, E. Jaffe a dalších. Vystoupil na významných koncertech a festivalech ve většině zemí Evropy, v USA, Kanadě a Jižní Koreji. Celkově účinkoval na více než 1000 koncertech. Miroslav Ambroš hraje na vzácný nástroj italského mistra houslaře Camilla de Camilliho z roku 1734 zapůjčeného ze státní sbírky hudebních nástrojů Národního muzea.

25. 3. / galeriezet / so 17:00 – 18:00

Martina Chloupa: **Náhodná setkání** – vernisaž výstavy obrazů

Absolventka ateliéru Milana Knížíka, která za dobu svých studií prošla ateliéry Jiřího Hendrycha a Jana Koblasy. Je zastoupena např. ve sbírkách Národní galerie v Praze, v Galerii Klatovy-Klenová a také v soukromých sbírkách. Martina Chloupa je multimediální umělkyně, jejíž rozsah se pohybuje od sochařských prací, malby až k objevování nových technologií a nečekaných využití materiálů. Nejčastěji vystavuje jako malířka, známé jsou její konceptuální objekty, v nichž specifickým způsobem stírá hranici mezi konceptem, uměním a designem. Ikonická jsou její díla Ježíš Kristus a pohovka ve tvaru české vlajky. Pro její malířskou tvorbu je charakteristický koloristický a expresivní přístup, přičemž gesto záměrně relativizuje a využívá jen tehdy, je-li opravdu relevantní pro samotné dílo. (Zdroj: Lucie Nováčková, in: Rezavá ústa/Magická dekáda)

25. 3. / KD Nadační / 18:00 – 20:00

S hlavou v oblacích

Divadelní soubor Osvětové besedy zve na premiéru komedie autorského dua Michaela Doleželové – Roman Vencl v režii F. J. Denka a P. Dorazila. Hrají: Pavel Dorazil, Růžena Dobrotková, Helena Dorazilová, Michaela Kotěšovská a Ivan Kalkula. Vstupné 150 Kč, senioři 80 Kč.

26. 3. / KD Nadační / so 11:00 – 15:00

Pohárek SČDO

Na oblastní kolo soutěže monologů a dialogů srdečně zvou bystřičtí divadelníci. Vstup volný.

28. 3. / obchůzka městem / 16:00 – 17:00
Vynášení smrtky

„Smrt plave po vodě, nové jaro k nám jede!“ Průvod se smrtkou vyjde od kulturního domu Nadační po ulicích 8. května, Havlíčkova a Loučná k lávce přes Bystřičku.

Akce cyklu Hanácký rok v Bystřici. Koná se za finanční podpory Olomouckého kraje a pod záštitou hejtmána Olomouckého kraje.

Připravujeme na duben:

Aprílové divadlení

2. 4. **Sex, Drugs, Rock&Roll** (DS Frída Praha), 9. 4. **Velká Zebra aneb Jakže se to jmenujete?** (DS Kroměříž), 16. 4. **Ženitba** (Divadlo Václav), 23. 4. **Vlak** (Praha Lanškroun). Začátky představení v 18 hod.

Zvýhodněné abonentky na všechna představení budou po celý březen v předprodeji v Kulturním a informačním centru ve Velké Bystřici.

Kulturní a informační centrum

Zámecké náměstí 775,
tel: +420 734 236 506
78353 Velká Bystřice
www.velkabystrice.cz

TERNO
SUPERMARKET

Partner Zeleného kruhu Olomouc

UDÁLOST JARA 2023

Vážení veřejnosti, starostové, ředitelé a kasteláni.

Letošním rokem nás poctí svou návštěvou významná osobnost dávné historie, maršál

Josef Václav Radecký z Radče (1766–1858)

Muzeum kočárů připravuje pozoruhodnou akci a slavnostně vypravuje historický cestovní kočár jedoucí po pamětihodných místech Olomouckého kraje, vezoucí samotného maršála Radeckého, který byl považován za jednoho z nejlepších vojevůdců v Evropě. V roce 1829–1831 také přebýval v Olomouci, kde zlepšil sanitární podmínky města, vysušoval okolní mokřady a vysazoval ovocné sady. Na počest jeho mnohých vítězství, složil rakouský skladatel Johann Strauss slavný Radeckého pochod.

Dle cestovního řádu do obcí či města Prostějova zavítá 25. března 2023 cestovní kočár vezoucí maršála Radeckého a urozenou společnost v čele s váženým cechmistrem kočárnickým a doprovodem

třinácti účinkujících. Považte, že akce tohoto druhu se jinde na území ČR nekoná. Jde o zviditelnění obce, města nebo památky a propojení všech generací v našem kraji. Proto by bylo velmi důstojné občanům každé naplánované zastávky dopřát tuto podívanou. Samotná akce je velmi náročná a nákladná.

V programu spatříte postavy dávné historie, cechmistra, mistra kočího, lokaje a podkoní, muzikanta, v roli maršála vystoupí moderátor Václav Žmolík za doprovodu jízdní hlídky několika mužů 1. Hulánského regimentu pro ochranu všech cestujících. Kočár plný osob a zavazadel přiváží také dárky, které na místě zastavení rozdáváme dětem. Také starostům nebo určeným osobám, které nás budou na určeném místě zastávky vítat, předáme Pamětní list a svěcený věneček jako vzpomínku na tento den. Věneček pak každý umístí dle svého uvážení na místní památku, Boží muku, kříž, zvonici, kapličku či kostelík nebo i radnici.

Vážení starostové, zastupitelé, ředitelé, milovníci historie, občané, rád bych Vás upřímně požádal, informujte vaše spolky, hasiče, sokoly, soubory, sportovce, kamarády, školky i školy. Mnozí z nich jsou v místech aktivní a mohou s organizací pomoci. Jde o to, abyste si vytvořili v daném místě zastávky nějaký program a veřejnost se zdržela. Někteří již dříve vyslali požadavek a chtěli, abychom do vaší obce či města cestovním kočárem přijeli. A tak věřím, že letošní akce nazvané také „Událost jara 2023“ mnohé z vás potěší.

Muzeum kočárů v Čechách pod Kosířem 1. dubna 2023 slavnostně otevírá novou výstavu zrestaurovaných kočárů s programem a videoprojekcí.

Na tyto mimořádné události a společné setkání s našimi hosty vás srdečně zve

Václav Obr.

VIRIBUS UNITIS – SPOLEČNÝMI
SILAMI

Neskutečný pohled

Muzeum kočárů v Čechách pod Kosířem v sobotu 1. dubna 2023 otevírá unikátní expozici cestovních a parkových kočárů.

Poprvé spatříte obrovské kočáry jako je Omnibus, dostavník Mail - Coach, rozpracovaný tepaný věncový vůz a mnoho dalšího.

Programem, který začíná v 10 hodin, provází Václav Obr.

www.historickecocary.cz

Generální partner
Olomoucký kraj

NESKUTEČNÝ POHLED

Historické kočáry „MYLORD“
MUZEUM KOČÁRŮ
Čechy pod Kosířem

NOVÁ EXPOZICE - CESTOVNÍ A PARKOVÉ KOČÁRY

Muzeum kočárů v Čechách pod Kosířem, zahájení 1. 4. 2023 v 10 hodin

Prádlo našich babiček

☎ 608 752 046

WWW.KREJCOVSTVIBETTY.CZ

JEVIČKO

Malohanácká dílna

Generální partner
Olomoucký kraj

Město Prostějov

2023 UDÁLOST JARA

Historické kočáry „MYLORD“
MUZEUM KOČÁRŮ
Čechy pod Kosířem

Muzeum kočárů slavnostně vypravuje cestovní kočár po pamětihodných místech Olomouckého kraje. Do vaší obce, či města zavítá historický kočár vezoucí maršála Radeckého, urozenou společnost dávné doby v čele s váženým cechmistrem kočárnickým a v doprovodu jízdní hlídky 1. hulánského regimentu pro ochranu všech cestujících.

sobota
25. března
2023

Trasa jízdy včetně zastávek kočáru

příjezd		odjezd
7:30	Obec Čechy pod Kosířem – Muzeum kočárů – zapřahání koní	8:15
8:30	Obec Služín	8:45
9:00	Obec Lutotín	9:15
9:30	Obec Bílovice	9:45
10:00	Obec Lešany	10:15
10:30	Obec Ohrozm	10:45
12:00	Město Prostějov – představení kočáru – krmení koní	12:45
13:30	Obec Držovice	13:45
14:15	Obec Smržice	14:30
14:45	Obec Kaple	15:00
15:15	Obec Lípy	15:30
15:45	Obec Slatinky	16:00
16:15	Obec Slatinice – Lázně Slatinice – zapálení lamp a přepřahání koní	17:00
17:30	Obec Drahanovice	17:45
18:00	Obec Lhota pod Kosířem	18:15
18:30	Obec Čechy pod Kosířem – vypřahání koní	

Nenechte si ujet tento cestovní kočár plný překvapení a s ním i kouzlo dávné doby. Akci podpořili obce, Lázně Slatinice, město Prostějov a Olomoucký kraj. 1. dubna 2023 slavnostní otevření nové výstavy zrestaurovaných kočárů. Přijďte se podívat do Muzea kočárů na největší kočár a unikátní sbírku historických kočárů, sání, koňských postrojů a luceren.

Na tyto mimořádné události vás srdečně zve Václav Obr.

www.historickecocary.cz

KULTURNÍ PŘEHLED BŘEZEN 2023

VÝSTAVY

Po – Pá 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.00 hodin /
(vstup přes informační centrum) Zámecká
galerie

Do 3. března

Jindřich Štreit - Lidé Přerova

15. března – 6. dubna

Jiří Klváček – Ptačinec

Pavel Zálesák a Karel Blaha

Výstava obrazů uživatelů služby denního stacionáře DC 90 v Topolanech doplněná prodejem velikonočních výrobků.

Vernisáž ve středu 15. března v 17.00 hodin za účasti autorů se představí taneční soubory DenC a My3 s tematickými choreografiemi.

Vstupné dobrovolné

KONCERTY

**Středa 1. března v 19.00 hodin /
Koncertní sál zámku Konice**

Milan Řehák – akordeon

Vstupné 130 Kč / pro členy KPH 110 Kč / ostatní
ceny viz www.mekskonice.cz

Čtvrtek 23. března v 17.00 hodin

Jarní koncert ZUŠ Konice

**Středa 1. března v 19.00 hodin /
PF Guitar Quartet**

**Miloš Pernica/Karel Fleischlinger/Frant.
Nečas/Adam Trunečka**

Vstupné 130 Kč / pro členy KPH 110 Kč / ostatní
ceny viz www.mekskonice.cz

ZÁMEK KONICE

**Turistické informační centrum /
Muzeum řemesel Konicka, z. s.**

Pondělí – pátek: 9.00–12.30 a 13.00–16.00 hodin
Tel.: 582 334 987, 739 333 721,
e-mail: icko.konice@seznam.cz

Prohlídkové trasy zámku Konice a expozice Muzea řemesel Konicka, z. s., probíhají s průvodcem. Vstupenky zakoupíte v informačním centru. Nezávisle zajišťujeme vstup na aktuální výstavu do zámecké galerie (vstupné je dobrovolné). Nabízíme prodej suvenýrů, regionálních produktů a služby TIC třídy C. Prohlídky zámku o víkendech a mimo uvedené časy vám zajistíme jen po domluvě předem, v týdnu v informačním centru, nebo se správcem zámku, tel.: 724 328 934.

Více na: www.mekskonice.cz

KINO

**Pátek 24. března v 19.00 hodin (vstup
od 17.00 hodin) / Komunitní
centrum**

**Sousedský večer
s filmem
Il Boemo**

DIVADLO

**Neděle 26. března,
odjezd ve 14.00 hodin
/ Moravské divadlo
Olomouc**

**Noc v Benátkách
Johann Strauss ml.**

KNIHOVNY

Městská knihovna Konice
(zámek Konice, 1. patro) tel.:
582 396 487, www.konicka.knihovna.cz

Půjčovna: pondělí,
středa, pátek:
9.00–11.00 a 11.30–16.00
hodin

Služba – balení knih
Křemenec – půjčovna: doba:
pátek: 16.00–17.30 hodin
Nová Dědina – nabízíme
práci, **hledáme knihovni-
ka** – kontakt viz knihovna
Konice

KOMUNITNÍ CENTRUM

Čtvrtek 16. 3. v 17:00 **Setkání občanů s vedením města,**

Sobota 18. 3. od 9:00 do 16:00 **Bazárek pro děti**
Pátek 24. 3. od 17:00 **Sousedský večer s filmem
Il Boemo** (promítání filmu v 19:00)

Sobota 25. 3. od 15:00 do 18:00 **Latina pro ženy
s Šárkou Milarovou** (nutná rezervace, podrobnosti na plakátu)

Pravidelné aktivity v komunitním centru:
pondělí 16:15 - jóga s Michaelou, pondělí 17:30
- cvičení pro ženy, středa 17:00 - cvičení pro
ženy, středa 18:00 - jóga s Danou, čtvrtek 16:00 -
rukodělná dílna.

Aktuální dění sledujte na webových stránkách
města Konice, facebooku a nástěnce v podatelně
MěÚ.

Kontakt: Vrchlického 386, Konice / Mgr. Jitka
Klemsová, DiS / tel.: 702 269 964 / e-mail: jitka.klemsova@konice.cz

Podílejí se na kulturním životě obce

Myslivci Mysliveckého spolku Blata Hněvotín za podpory vedení obce Hněvotín, se i svou druhou letošní akcí konanou pro veřejnost, podílejí pořádáním Mysliveckého plesu na přiblížení k veřejnosti a obohacení kulturního života v obci.

Ples se konal 11. února ve zdejší krásném sále a celém zázemí Kulturního domu. Pro návštěvníky plesu byla připravena bohatá zvěřinová a věcná tombola, ve které nechyběla krom zvěřiny – srnčete, tři selat prasete divokého, 13 párů bažantů, 14 zajíců, husy divoké běločelé, také televize, pečící trouba, multifunkční tiskárna, dvě elektrokoloběžky a celá řada věcných cen v celkovém počtu 74 cen. Nechyběla ani cena útěchy, kterou byl XXL balík toaletního papíru.

K poslechu a tanci hrála oblíbená místní skupina TRIFID pod vedením kapelníka Zdenka Dvořáka a zpěvačky Jany Dupalové. Slosovatelné vstupenky vydával Petr Kubíček s Františkem Procházkou. O prodej slosovatelných losů do vědomostní soutěže (tomboly) se staral Václav Labounek a Miroslav Špičák. O šatnu, která byla tradičně zdarma, se starala rovněž již tradiční dvojka Vlastimil Handl a Miroslav Dočkal.

Postaráno bylo také o jídlo, největší zájem byl o výborný srnčí guláš, větší než o kančí řízek s bramborovým salátem, které vydával MUDr. Pavel Andrš s Aloisem Hrubým. Spodní bar obsluhovali bratři Bc. Libor Orava s Ondrou Šohajem a Ludkem Nezhybou. Zde šly na odbyt výborné chuťovky z dílny Martiny a Jiřího Čtvrtlíka. Ten také obsluhoval výčep, první bečka Šeráku byla vytočená již v 21 hodin a muselo se jet pro další pivo. Spod-

ní bar, tzv. Peklo, měl na starost myslivecký hospodář Pavel Toman a dcera Ludka Nezhyby s kamarádkou.

Celý ples se nesl v příjemné a přátelské atmosféře a přispěl k navázání celé řady nových přátelství. Netrpělivě očekávané losování cen vědomostní soutěže začalo ve 23,30 hod. a proběhlo ve třech vlnách vždy s půlhodinovou taneční přestávkou. Losovací zařízení ovládal Lubomír Vymazal, ceny vyhlášoval a předával Pavel Pospíšil, Václav Labounek s Ludkem Nezhybou.

Vyjímečně šťastný den měla rodina Kamila Navrátila, která vyhrála hlavní cenu – televizor a manželka vyhrála sele prasete divokého – blahopřejeme. Také musím vyslovit velký dík našim sponzorům, hlavně Fa. BAUMIT, Mir. Dorazil, Honebnímu společenství Hněvotín, MS Blata, Zdeňku Mačákoví, Global systém Prostějov a všem, kteří nám jakýmkoliv způsobem přispěli k zdárnému zabezpečení tohoto patnáctého ročníku Mysliveckého plesu.

Zvěřinová tombola

Hudba hrála do ranní třetí hodiny, poté nastal čas loučení a pomalého odchodu domů. Závěrem bych chtěl poděkovat všem návštěvníkům za hojnou účast, členům MS za přípravu a průběh plesu a již se těšíme na ples v roce 2024 na který Vás již dnes srdečně zveme.

Rudolf Krč

ČMMJ, z.s. OMS Olomouc, Magistrát města Olomouce, městský úřad v Uničově, Litovli a Šternberku Vás srdečně zvou na

CHOVATELSKOU PŘEHLÍDKU TROFEJÍ

2022

100 let
ČESKOMORAVSKÁ
MYSLIVECKÁ
JEDNOTA

čtvrtek	pátek	sobota
30. 3. 2023 9 – 18 hodin	31. 3. 2023 9 – 18 hodin	1. 4. 2023 9 – 18 hodin

30. března - 1. dubna 2023
reprezentační sál Hotelu Záložna v Příkazech

HVĚZDNÁ OBLOHA JE HOTOVÁ!

Obnova Pavilonu kaloňů je úspěšně hotová. Posledním prvkem, který se ještě do-
tvářel, byla hvězdná obloha. Na hvězdné
věci si je potřeba někdy v pravdě počkat.
Nyní se pavilon ještě více přiblížil volné
přírodě. Alespoň tomu, co by v ní kaloni
mohli vidět. Konkrétně noční oblohu po-
zorovanou z jižní polokoule, o níž se po-
staral tým odborníků z Pevnosti poznání,
interaktivního muzea vědy, provozované-
ho Univerzitou Palackého v Olomouci.

PEVNOST POZNÁNÍ, KOORDINÁTORKA FYZIKY

„Když nás olomoucká zoo oslovila s pros-
bou o pomoc na dotvoření pavilonu kalo-
ňů noční oblohou, smísilo se velké nad-
šení s vědomím, že půjde o nelehký úkol.

*V planetáriu jsem si musela najít oblohu,
kterou můžete spatřit nad ostrovem Rodri-
guez. Obloha se však během noci poma-
lu otáčí a mění se i v průběhu roku. Bylo
tedy potřeba vyhledat takovou část, která
bude pro návštěvníky zoo atraktivní. Ta
pravá zábava přišla při překreslování ob-
lohy na stropní panely pavilonu. Vše mu-
selo odpovídat světovým stranám, museli
jsme také dávat pozor, abychom souhvězdí
nepřekreslili zrcadlově. Kolegové pak už
jen vyvrtali otvory na diody a ty zapojili.
Návštěvníci tak mohou pozorovat v pavi-
lonu i souhvězdí známá z naší oblohy jako
je například Orion, Velká medvědice či
Štír;“ uvádí Mgr. Anna Krčmářová, koor-
dinátorka fyziky z Pevnosti poznání.*

ZOO OLOMOUC, ŘEDITEL

„Zoologická zahrada je nejen o velkých
projektech, ale i o drobných detailech.
Tento možná drobný detail mě těší o to
víc, že vznikl ve spolupráci dvou odbor-
ných institucí. Děkuji týmu Pevnosti po-
znání za spolupráci a odbornou pomoc.
Nutno však dodat, že práce se stala i pro
naše zaměstnance oříškem. Střecha pavi-
lonu je velmi členitá a skýtá mnoho ne-
pravidelných úhlů. Instalace panelů se
zpočátku zdála jako neřešitelná, ale pod
odborným dohledem se dílo podařilo“
dodává ředitel Zoo Olomouc Dr. Ing. Ra-
domír Habáň.

Iveta Gronská

tisková mluvčí, marketing
+420 608 101 325

Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově

Časopis vychází s podporou Koruny České

zelení A DOBA – měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci.

Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka

Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926

e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, <http://www.zelenykruholomouc.cz>

Objednávky na adrese redakce.

Registrováno referátem kultury OkÚ Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.

Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závo-
dem Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

adresát:

Tištěnou verzi tiskneme na recyklovaném papíře běleném bez použití chlórů

TISK: Petr Skyva, tel.: 608 869 087